

Şeyhülmuharririn Mehmet Ali Uz

75 Yaşında

-3-

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

AH O BAHÇELİ EV

Bilenler bilir de, ben bilmeyenlere anlatmaya çalışacağım. Mehmet Ali Bey'in bir bağ evi veya bahçeli evi var. Nerede mi? Ben şöyle tarif ediyorum. Yaka'yla Köyceğiz arasında, Meram'ın farklı bir ucunda, Huzurevi'nin karşı sokaklarının birinde... Neredeyse 15 yıldır, her yaz orada ya bir gece oturmasında buluşuruz veya farklı sebeplerle orada olurum. Yazımın konusunun bir bölümü oradaki hatıralarımdan seçmeler olacaktır.

Vefalı öğrencim Prof. Dr. Ali Berat Alptekin, emeklilik yılında benim için bir armağan kitabı hazırlamıştı: Prof. Dr. Saim Sakaoglu'na Armağan (Konya-Haarlem 2006, 724 s.) bu armağan kitabının sonunda iki ayrı fotoğraf bölümü var. İlki, aziz dostum ve hemşehrim, gönlümüzün profesörü, Yrd. Doç. Dr. Hasan Özönder Bey'e ait: 'Objektifimden Prof. Dr. Saim Sakaoglu' (s. 702-706, 12 fotoğraf), 'Prof. Dr. Saim Sakaoglu'nun Albümünden Seçmeler' (s. 707-724, 30 fotoğraf). Hasan Bey'in fotoğraflarından ikisi (s. 705) ve benimkilerden biri (s. 718) o bahçeli evle ilgili. Söze o fotoğrafları tanıtarak başlayalım.

İlk fotoğraf 2000 yazından çekilmiş... Yastıklarla çevrilmiş bir elma ağacı altı... Sık sık birimizin tepesine elmaların düşmesi, bizi masal dünyasına götürüyordu. Fotoğrafta üç kişiyiz: Merhum A. Sefa Odaba-

şı, Seyit Küçükbezirci ve ben... Eh, fotoğrafı çeken Özönder kardeşimle ev sahibimizi de eklersek beş kişi ediyoruz. Mutlaka fotoğrafı girememiş, altıncı ve yedinci kişiler de olmalı. Biz oraya âdetâ, şarkıdaki gibi, 'Bir tatlı huzur almaya' gelmiş gibiyiz. Benim, iki yastığın bir köşede bulunduğu noktadaki kaykılarak oturduğum huzurun işareti gibidir. Ben yine çay içmiyorum; ama iş daldan toplanılana, yerden koparılanlarla çarşıdan alınanlara gelince değişiyor.

Sayın Özönder'in albümündeki ikinci fotoğrafta yalnızım. Yine o ağacın altı, yine o köşe... Hem de elimde bir de fincan var. Bakınız, o fotoğrafın altına neler yazmışız: "O ağacın altı... Sakaoglu yıllık kahvesini içiyor. 'Böyle yerlerde kahve içmez mi?' diyor." Ancak yılın ikinci kahvelerini genellikle öğrencilerine kız istemeye gittiği akşamlarda içiyor. 2001 yazı."

Şimdi o ağaç yok, son olarak gittiğimde (8 Temmuz 2010) o ağacın yokluğunu bir daha hissetmişim. Artı yastıklar da yok, o köşe de... masa ve sandalyeler. Her şey nasıl da değişiyor.

Benim fotoğraf makinemle çekilen sonuncu fotoğraf ise 'Fasl-ı ıhlamur' ile ilgilidir. O gün Uz'un bahçesine bir arkadaşımınla gitmişim ve fotoğrafımızı da Sayın Uz çekmiş. İşte o fotoğrafın alt yazısı:

'Dost Mehmet Ali Uz'un Yaka sonlarındaki yazlığında ıhlamuru

toplamaşız, kayısıların tadına bakıyoruz. İlk göz ağrım, asistanım, şimdinin profesörü Ali Berat Alptekin'le. Teşekkürler Sayın Uz.'

Fotoğrafların hikâyesi böyle... Gelelim ziyaretlerimin hikâyelerine. Ben her yaz, o bahçeye en az iki defa sefere çıkarım: İhlamur toplama seferi, karadut yeme seferi. Bu yıl da bu kurala uyup seferlerimizi tamamladık. İlk seferimde emektar kaptanımız Mehmet Anadol'la birlikteydik: 15 Haziran 2010 Salı. Her zaman hazırlıklı gider, poşetlerimizi ihlamurla doldurur geliriz. Bu yıl da öyle yaptık. Ayrıca yedek poşetlerimize de kiraz ve kayısıları doldurduk.

Son seferim, Doç. Dr. Zekeriya Karadavut ile yukarıda andığım tarihte gerçekleşti. Bu gidişimizin adı ise, Karadut seferi idi. Sayın Uz, telefonda, 'Karadut bu yıl pek verimli değil, geç kalmadan gel.' deyiverince atlayıp gittik. Benim, her yıl karadut ağacında çıkarken giydiğim gömleklerim ve pantolonlarım var. Evden çıkarken bunlardan birer tanesini giyer, arabaya atlayıp yola koyuluruz. Pek çok dostumuz nice güzelim gömleklerini karadutun göz alıcı, can yakıcı renkleriyle süslemişlerdir, yeri gelmişken hatırlatmak isterim.

Kısacası 2010 seferleri başarıyla tamamlanmış oldu, darısı 2011 seferlerine...

***

Bu bahçeye ilk gidişimizin ilgi çekici bir hikâyesi var, onu anlatmadan edemeyeceğim. Konusu, evi bulamamak!.. Bilirsiniz, insanlar bildikleri yerlere, nice çetrefilli yollarından geçerek ulaşabilirler. Bosna-Hersek Mahallesi'nin o yılankavi yollarında şaşırmadan yolcu taşıyan minibüs şoförlerini alkışlamak gerekir. Mehmet Ali Bey bize bahçeli evini tarif ediyor da uygulamak kolay değil... Yaka yolundan geleceksin, filan yerdeki sokaktan sağa sapacaksın, gaza basıp tırmanacaksın, az da olsa sağa sola sapacaksın... caksın, ... ceksın... Gece vakti, ağaçlar ışıkları kapatmış. Anılan ev numarasını bir türlü tutturamıyoruz. Neyse, üç telefon trafiğinden sonra menzile ulaşıyoruz. O, ilk ve son kayboluşumuz oldu, bir daha asla...

Tanışmamızın ilk yıllarında onunla hep Aydınlar Ocağında görüşürdük. Konferansları dinler, panellerde konuşurduk. Soğuk kış cumartesilerinde sobası yanan makam odasındaki sıcak sohbetlerimizin ne de güzel olurdu. Eski Çaybaşılılardan avukat ağabeyimiz Mehmet

Büyükılmaz'ı hep orada gördüm. Dostluğumuzu bayağı eskittiğimiz doktorumuzu Nuri Ahmet Sezer'i de ilk defa oralarda tanıdım. Ve daha niceleri... Şimdi mi? Aydınlar Ocağı ile Sayın Uz'un başkanlığını yaptığı öbür dernek olan Yeşilay, oradan ayrıldıktan sonra o bina benim için artık soğuk bir taş yığından başka bir şey değildir.

Onunla, bir kaşık pilav uğruna ta Sarayönü'ne kadar gittiğimizi de anlatmalıyım. Bu yolculuğun da tatlı bir hatırası güzel bir hikâyesi var.

Ahmet Turan kardeşimiz o yıllarda Merhaba'da görevliydi; şimdi ise Konya Tv'de.. Bir davetiye tutuşturdu elimize "Bizim oğlanın sünneti var." "Eyvah dedim, yine iki kaşık pilav için kuyruğa gireceğiz, birilerinin tepesine dikileceğiz... Sonra da hiç tanımadığımız biri de benim tepeme dikilecek."

Davetiyeyi açınca pilavın Sarayönü'nde yenileceğini öğrenince sevindim. "Eh, dedim, herhâlde daha rahat yenilecek bir pilav olacak." "Geleceğim elbette..." diyerek teşekkür ettim.

Sayın Uz da pilava gidecekmiş. Tesadüf bu ya, bir önceki dönemde Muğla milletvekili olan öğrencim Doç. Dr. Metin Ergun da Konya'da... Pazar sabahı üçümüz yola koyuluyoruz.

Sarayönü dediğimiz yer şurası... 50 kilometre bile yok. Sohbeti koyulaştırıyoruz. Derken Ladik sapağından sağa dönüp ilerliyoruz. Geli-vermişiz. İlçeye giriyoruz. Daha 500 metre gitmeden bir pilav kalabalığı... "Tamam diyoruz. Burası olmalı..."

Arabayı uygun bir yere park ediyoruz. Derken, "Selamünalayküm." faslı başlıyor. Ama ortalarda Ahmet yok... "Meşguldür, şimdi gelir." Derken içimizden oturmak gelmiyor. Soruyoruz:

"Bu pilav kimin?"

"Filancanın..."

"Ah, kusura bakmayın, biz Ahmet Turan Beyin sünnet pilavına gelmiştik de..."

Zaten orası da düğün pilavıymış. Tarif ediyorlar. Gaza basıyoruz.

"Hah, şurası olmalı." diyoruz. Çünkü ufukta bir pilav kalabalığı daha var.

Aynı yanılma, aynı özür ve benzer bir tarif...

"Aman Allah'ım diyoruz. Aynı yol boyunca üç pilav birden..."

Sonuçta, üçüncü pilavın bizim pilav olduğunu anlıyoruz. Ahmet Bey geliyor, hoşbeşten sonra bir sininin etrafına kuruluyoruz. Ye babam ye!.. Yiyebilirsiniz tabii... Yaşı başı hesaba katmak gerek...

Yemekten sonra tiryakiler içeceklerini içiyorlar. Bu arada delikanlıyı ziyaret ediyoruz, kendisini her iki anlamda da görüyoruz. Biraz sohbet edip dışarıya çıkıyoruz.

Sahi, o gün 'ucundan' törenine katıldığımız küçük Turan yeğenimiz

kaç yaşına girdi acaba?

Küçük bir hatırlatma... Bu pilavın keyfiyle yenilişinin fotoğrafı tespit edilmiş bir belgesi için, yukarıda andığımız armağan kitabının 718. sayfasına bakılabilir.

Sayın Uz'un şikâyet ettiği konuların başında, 'Türkçemizin başına örülen çoraplar' gelmektedir. O, bu konudaki duyarlılığını zaman zaman farklı ortamlarda dile getirir. Konuyu benimle paylaşmak istediği zamanlarda ise, söze, 'Hay hocam' diye başlayıverir. Tabelalardan şikâyet eder, televizyon kanallarını eleştirir, bazen de gençliğin diliyle ilgilenir. Türkçe onun için sevdadır da, o filmde olduğu gibi, 'kara sevdadır. Yazılarında, *Akademik Sayfa* ve *Akademik Sayfalar*'da bu konuyu sıkça dile getirir. Hatta Aydınlar Ocağının Başkanı olduğu dönemde bir de kampanya başlatmıştı. Hep merak etmişimdir, acaba Sayın Uz, dedelerinin bu 'Uz' soyadını alışlarının hikâyesini biliyor mu ve araştırdı mı?

Uluşahin İş Merkezi'nin benim hayatımda iki açıdan önemi vardır. Önce, kurucu üyelerinden ve ilk başkanı olduğum Konya Lisesi Mezunları Derneğinin yeri oradaydı. Oda numaramızda galiba A 535 idi. Orada 15 günde bir toplanır, kararlar alırdık. O dönemde güzel şeyler yaptığımızı inanıyorum. Daha da güzeli, çoğu benden genç olan okuldaşlarımla tanışmaktı.

Öbür açığa gelince... Sayın Uz'un bir ara sorumluluğunu üstlendiği yevmî ceridenin (günlük gazetenin) oradan yönetilmesiydi. Yazılarımı bırakmak, onları düzeltmek, başka konularla ilgilenmek için de oraya giderdim. Onu, çalışma odasında telaş içinde görmek beni sevindirirdi. Bazen de küçük sitemlerde de bulunurdu;

"Hocam gazetenin bir arşivi bile

yok... Ben gelince ilk işim bir arşiv kurmak oldu."

Gelelim onun siyasi hayatına... Ben onun bu dönemine hiç rastlamadım; geçelim.

Öyleyse gelelim onun avukatlık hayatına... Ben onun bu dönemine de rastlamadım.

O hâlde, 'gelebileceğimiz' bir konuyu yakalayalım: Hocalığı. O uzun yıllar Selçuk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesinin, yanılmıyorsa İnşaat Bölümünde İş Hukuku derslerini okuttu. Onunla aynı yıllarda yerleşke (kampüs) yollarındaydık. Ama onun bir rahatsızlığı vardı. Çocuklar dersle pek ilgilenmiyorlardı. Bütünlemeyle kalanlar şaşırıyordu. Ayrıca çoğunda genel kültür de pek zayıftı. Benimle bu konuları paylaşır, benden de âdeta, "Bizimkiler de öyle... Al birini, vur öbürüne..." dememi beklerdi.

Büyük hayallerinin limanına demir atamayan gençler zaman zaman, ele güne karşı mahcup olmak için fakültesini bitirmeyi bir zorunluluk kabul ediyor, diploma almayı amaçlıyorlardı. Bugünkü durum ise sekisinden pek de iyi değil.

Hatıralara bir nokta koyalım artık. Sayın Uz'u iyi biliriz, tanırız ve severiz... Sayarız da... Onda çalışma arzusu acaba kaç gencimizde var veya kaç öğürü aynı heyecanı hâlâ taşıyabiliyor? Onun, *Merhaba*, *Konya Ansiklopedisi* ve bahçeli ev üçgeninde tükettiği maddi ve manevi terlerin hesabı yoktur. Sağlık sorunlarına meydan okurcasına çalışması, herhâlde onun dinlenmesi anlamına geliyor.

Aziz Uz, sizin için bir de'80. yaş yazısı' yazmak isterim; okumak ister misiniz?

Atiye NAZLI

UZ DOSTLUĞUNUN HİKÂYESİ

Mehmet Ali Uz adı, bana heyecanı, sevgiyi saygıyı hatırlatmaktadır. Onunla ilk kez Konya Fikir, Sanat ve Kültür Adamları Birliği Derneği toplantısında karşılaşmış ve sadece “Merhaba, Hoş geldiniz” karşılaşma sözleriyle konuşabilmiştik.

Daha sonraki zamanlarda hocam Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'nun “Bugün bahçeye kara dut yemeye gideceğim.” sözleri üzerine “Hocam, kimin bahçesinde?” sorusunu yönelttiğimde “M. Ali Bey'in bahçesinde” cevabını almıştım. “Bu bahçede sadece kara dut mu yeniyordu?” sorusunu kendime sorduğum zaman, hocam yüzümdeki bu ifadeden hareketle sorumu sormadan hemen cevabını vererek; “Dut yemek bahane, yarenlik şahane” demişti.

Yanılmıyorsam 2008 yılının Mart ayı idi. Hocam İzmir'de büyük kızının yanında olduğu günlerde doktor kontrolü sırasında bir rahatsızlık geçirmişti. Aynı zamanlarda da M. Ali Uz Bey için bir TOPLANTI düzenleniyordu. Hocam da Konya'da bulunmadığı için bu güzel toplantıya bir mektupla katılmıştı. Bu mektubu götürme onuru da bendenize aitti. Yağmurlu bir gündü. Konya Ticaret Odası'nda düzenlenen bu toplantıya ben gittim. Orada bu mektubu hocamın adına benim okumam istenmişti. Neydi o mektupta yazanlar; işte sizlere o mektuptan birkaç satır:

“Muhterem Uz,

Siz, Konya'mızın yetiştirdiği değerli bir kişisiniz. Sağlığınızda kıy-

metinizin bilinmesi fevkalâde önemlidir. Bu toplantının düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Konya, sizin çalışmalarınızla pek çok şey kazandı; bu toplantıyla size olan borcunun bir kısmını ödemiş olacaktır. Çalışmalarınızla, Konya semalarına manevî bir anıtınızın dikildiğinin farkında olduğunuzu sanıyorum.

Muhterem Uz,

Siz, sadece kendiniz Konya'ya hizmet etmekle kalmadınız, etrafınızda bir de ‘Konya âşıkları halesi’ oluşturduunuz. Böylece, yarınki Konya'yı, bir ekiple kurmayı başardınız. Gelecek nesiller bu kutlu oluşumu saygıyla anacaklardır.”

Evet, konuşmalar yapıldı; kızı, damadı ve sevenleri çiçek sundular; hocamın adına ben de bir çiçek sundum ve mektubunu okudum. Sayın Uz'un gözlerinden heyecan ve mutluluk okunuyordu, benim duygularım da çok farklı değildi, ancak benim içinde bulunduğum durum farklıydı. Ben o büyük kalabalığın karşısında bana verilen görevi layıkıyla yerine getirmenin heyecanı, onuru ve daha önceleri birkaç kez karşılaştığım M. Ali Uz ile aynı kürsüde bulunmanın mutluluğunu yaşıyordum. Karşımda Konya'mızın en önde gelen kültür adamlarından biri vardı. Onun o babacan tavrı, salonunda bulunanların hayranlığı benim Sayın Uz'a olan ilgimi bir kat daha artırmıştı.

Sonraki zamanlarda hocamın Konya ile ilgili yazılarını okudu-

ğumda karşıma hep M. Ali Uz'un adı çıkıveriyordu. Hocam Sakaoğlu, M. Ali Uz'u öyle güzel tanıtıyor ki... İşte o yazılardan birkaç satır:

“... ”

Onun dostlarından biri ise tabiat âşığıdır. Zamanı gelince elinde kese-riyle, beliyle bıçkısıyla güzelliklerin arasına dalar, onlardan yeni güzelliklerin doğması için çabalar. En sevdiği şeylerin başında ise yetiştirdiklerini dostlarıyla paylaşması gelir. Hele hele, mevsimi gelince dostlarını kara dut yemeğe çağırması, ıhlamur toplamaya davet etmesi, sayın Uz'un vefakâr arkadaşının vazgeçilmez özelliklerinden biridir. O, daima 'Veren el' olmayı tercih etmiştir. Arkadaşı Uz da bunu çok iyi bilmektedir.

Uz dostumuzun yakın arkadaşları arasında geleneklerine bağlı, yeri gelince ataları gibi yaşamasını bilen biri de vardır. Kış aylarında bir defa dostlarını evinde ağırlar, onlara genevir helvası ikram eder. Uz gibi bu satırların yazarı da bu helvayı çok sever. Genevir'i, hele hele helvasını bilmeyen gençlere bu konuyu anlatmak artık sayın Uz ile arkadaşına kalmıştır. O helvaların hatırı çoktan 40 yılı aşmıştır bile.

Bu vefakâr dost, Uz'a olduğu gibi dünyanın meşhur ve meçhul kahramanlarına da hayrandır. Onlarla yaşarcasına onları anlatmanın dayanılmaz hazzını yaşamaya bayılır. Kolay mıdır bir Ladikli Ahmet Ağa ile, bir Mehmet Dede ile birlikte olmak. Bu arkadaşın bir güzel özelliği de kendi dedelerinin kimliklerini araştırmaktır. “Kimlermiş, nereden gelmişler?” gibi sorular, pek çoklarının kulak asmadığı şeyler değil midir? Böyle az bulunur bir dosta sahip olmakla sayın Uz ne kadar övünse azdır.

Bir dostu daha var ki Uz'un, sormayın gitsin. Güzel derneklerde hep onun adını görürsünüz. Yeşilay mı dediniz, o dost orada; Aydınlar Ocağı mı dediniz, o dost orada; Konya

Kültür adamlarının derneği mi dediniz, o yine oradadır; ve daha nicele-ri... Uz, bu dostunu hiç yalnız bırakmaz, bu derneklerin kongrelerine birlikte giderler. O, kâh divanda başkandır, kâh denetleme kurulunda üyedir. Ancak dernekçiliği bilenler nasıl bir zorlu işe giriştiğini bilirler. Her ikisine de 'Kolay gelsin' demekten başka bir şey demek gelmiyor elimden.” (“Mehmet Ali Uz ve Dostları”)

Daha sonraki günlerde M. Ali Bey'in hocamla ilgili bir yazısını okuduğumda fark ettiğim şey, her şey karşılıklı idi... İki insan birbirinin arkadaşlığını, hasbiliğini ancak bu kadar güzel tamamlayabilirdi...

Sayın Uz ile hocamın dostluğunu gördüğüm zaman kıskanmıyorum, sadece gıpta ediyorum. İşte diyorum, kendi kendime dostlar birbirini böyle tanımalıdır.

İnşallah, sayın Uz gibi dostu Allah hepimize nasip eylesin.

M. Ali Uz Bey'e daha nice güzel günlerde, o bahçeli evin ağaçları altında, sağlıklı ve mutlu, ailesi ve dostlarıyla birlikte uzun bir ömür diliyorum.

Hasan YAŞAR
Koyunoğlu Şehir Müzesi ve
Kütüphanesi Müdürü

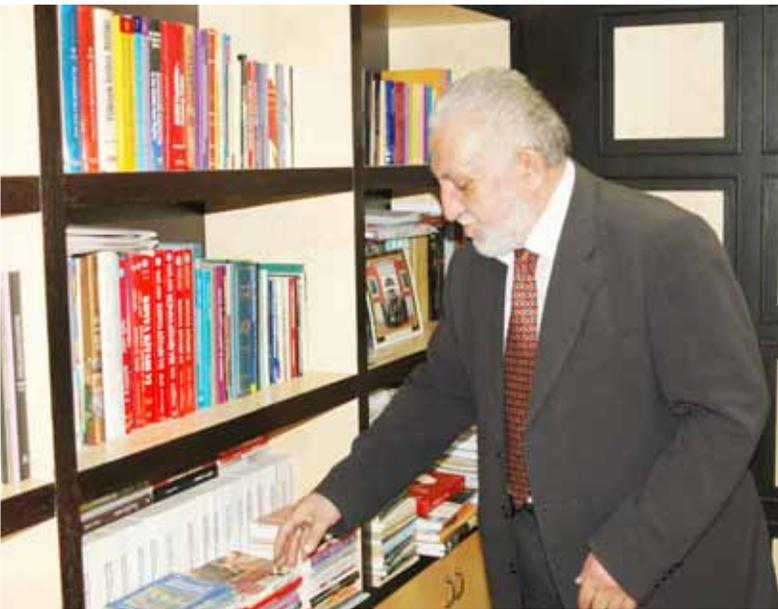
MEHMET ALİ UZ HOCAM

Uz Hocam hem değerli hem de değer ve kıymet bilen bir insandır. Kendisini 2000 yılında tanıma fırsatı buldum. Koyunoğlu Kütüphanesi'nin kütüphane dostlarından birisi olarak Selçuk Es'in on ciltlik "Büyük Konya Ansiklopedisi"ni tetkik için gelip giderdi. Yıllarca bıkmadan usanmadan yorulmadan tamamladı ve bir de özetini çıkararak "Muhtasar Büyük Konya Ansiklopedisi"ni hazırladı. Bugün Konya Büyükşehir Belediyesinin hazırladığı "Konya Ansiklopedisi"nin temelleri belki de o zamanlar atıldı.

Tanışıklığımız 2005 yılında da farklı bir diyalogla devam etti. Konya Büyükşehir Belediyesi KO-

MEK bünyesinde Koyunoğlu Müzesi'nde açılan Osmanlıca kursuna ilerlemiş yaşına rağmen öğrenci olarak katıldığında ilme olan aşk ve iştiyakını -hasbelkader- Osmanlıca hocalığım sırasında müşahede ettim. Kursu sadece kendisi gelmemiş, torununu da yanında getirmişti. Ailede mevcut olan ilmî geleneği devam ettirme gayreti takdire şayan idi. Aslında onun Osmanlıca bilgisinin bir kitap çevirecek ve yayımlayacak derecede ileri seviyede olduğunu bu arada belirtmeliyim. (1923 yılında yazılan *Konya ve Rehberi*'ni yeni harflerimize aktarmıştı.) Bu beraberliğimiz esnasında bizleri yazmaya teşvik etti. Onun sayesinde birçok makaleye imza atıp, *Akademik Sayfalar* yazarlarıyla da tanışma fırsatı bularak birçok toplantıda beraber olduk.

Birlikteliğimiz *Konya Ansiklopedisi* yayın kurulunda da devam etti. Ansiklopedi bizim için gerçekten bir okul oldu. Tabii ki bu okulun başöğretmeni de Uz Hocamdı. Onun çalışma azmi, gayreti hayran bırakacak derecededir. Daha önce hazırladığı *Konya Âlimleri ve Velileri*, *Konya Kültürüne Hizmet Edenler I-II* kitaplarından onun bilgi birikimine fark etmek mümkündür; fakat yakından tanıyınca -eskilerin tabiriyle- "ilimde mütebahhir" olduğunu müşahede etmiş olduk. Gerek

Akademik Sayfalar gerek üniversitede ders vermesi dolayısıyla geniş bir çevresi var. Bu çevre ile de tanışma ve fırsatımız oldu. Özellikle de üniversite çevresini daha yakından tanıma imkânını bulduk.

Uz Hocamla *Akademik Sayfalar*, *Konya Ansiklopedisi* ve Osmanlıca kursları yanında bir dizi anma programını da organize ettik. Hacıveysizade, Fahri Efendi gibi Konya'ya damgasını vuran zatların anılmasına vesile olduk. Fahri Efendi'yi anma programında, anma programlarının önemiyle ilgili yaptığı konuşma gerçekten çok etkileyiciydi. O şöyle diyordu: "Anma programlarının üç faydası vardır. Birincisi: İlme, irfana ve İslam'a hizmet eden bu zatlara karşı vefa borcumuzu ödemek, bu duyguyu yeni nesillere aşlamak. İkincisi: Bu zatların rahmetle, minnetle anılmasına vesile olmaktadır. Üçüncüsü: Bu zatların yaşantılarındaki, ahlaklarındaki güzel örnekleri hayatımıza aktarmak ve örnek almak; ki bu en önemlisidir."

Uz Hocam, çok sağlam bir hafızaya sahiptir. Okuduğunu unutmayan ve çok okuyan aydın bir insandır. Aydın'ın tarifini ondan öğrendik. Tam kendisini anlatan bir ifade: "kendi sahasında uzman, başka alanlarda da söz sahibi". Yeni çıkan kitapları takip eder, alır ve çok kısa zamanda okur. Sıkılmak nedir bilmez; yeter ki önünde bir iş olsun. Vakti nasıl yetirir anlamak mümkün değildir.

O, *Ansiklopedi*'ye madde yazar, gazeteye haftalık makale yazar, *Akademik Sayfalar*'ı hazırlar, yazıları takip eder, kitap tetkik için istekleri geri çevirmez, nereden bir yazı talebi gelse olumlu cevap verir ve zamanında sözünü yerine geti-

rir. Aynı zamanda iyi bir satranç ustasıdır. Kısacası çok yönlü bir insandır Mehmet Ali Uz Hocam. Herkesle barışık, herkesle dost, ama yanlış gördüğü ve yanlış bilenen şeyleri de hiç esirgmeden söyleyen dürüst bir insan. Her olayı bir fıkrayla süsleyen bir yönü de vardır Mehmet Ali Uz Hocamın. Bir örnek olması için -onun Hacıveysizade'den menkul- çok hoşlandığım bir fıkrasını paylaşmak isterim.

Bir gün medrese hocasının biri bir talebesini çağırarak:

- Oğlum git, peş tahtasının üstündeki hokkayı al gel, demiş.

Bir süre sonra eli boş olarak dönen talebenin, isteğini yanlış anladığını hissederek sormuş:

- Oğlum, benim istediklerimi getirdin mi?

Talebe:

- Evet, hocam... Beş okka soğan alıp evinize bırakıp geldim, deyince hocası:

- Oğlum, hadi peş'ten beşi aldın; hokkadandan da okkayı aldın, ya soğanı nereden aldın, deyince talebe hiç düşünmeden cevap vermiş:

- Pazardan...

Belki bizlere hak ettiğimizden daha çok değer verdi. *Konya Ansiklopedisi* yayın kuruluna girmemizi istedi; "bezm-i muhabbet" meclisine davet etti; *Akademik Sayfalar* yazarları arasına kattı. "Bereket büyüklerinle beraberdir" hadis-i şerifini müşahede ettiğim ender zatlardan birisidir. Onun gibi millî ve manevi değerlere sahip çıkan büyüklerimizi başımızdan eksik etmemesi niyazıyla Allah'tan kendisine hayırlı ve uzun ömürler diliyorum.

İhsan KAYSERİ

KONYALI BİR ÂLİM İNSAN MEHMET ALİ UZ

Peygamberimiz (s.a.v.) Efendimiz'in şöyle bir hadisi şerefini hatırlıyorum: "Çocuklarınızı yetiştirdiğiniz çağa göre yetiştirmeyiniz. Onları yetişecekleri çağa göre yetiştiriniz."

Mehmet Ali Uz'un babası, Peygamber Efendimizin bu hadisi şerefine uyararak oğlu Mehmet Ali Uz'u o günün şartlarında en iyi okul olan Konya İmam Hatip Okuluna 101 okul numarası ile kaydını yaptırmıştır. Mehmet Ali Uz, Konya İmam Hatip Okulunun da ilk me-

zunlarındandır. Okulu 1967-1968 Eğitim - Öğretim Yılında bitirmiştir. Diploma numarası da 14'tür. Mehmet Ali Uz ile o yıl İmam Hatip Okulunu bitirenler şunlardır: Ömer Ali Güneş, Ali Galip Samur, Hüseyin Kale, Mustafa Pektut, Mehmet Gençer, Mehmet Ferligül, Osman Yumsak, A. Kamil Ulukapı, Mehmet Kabakçı, Mustafa Ateş, Mehmet Emin Atasagun, Kamil Yaylalı, Mehmet Cinkara, Harun Tolasa, Mehmet Ali Aldur, Mustafa Uzunpostalcı, Nazır Zügül, Seyit

Ahmet Özkan, Halit Güler, Ali Bilal, Hasan Hüseyin Tosun, Mustafa Uyar, Mehmet Çalışkan, Seyit Ahmet Sezgin, Ramazan Kunt, Halit Yarımca, Şükrü Tellioglu, Mehmet Doğru, Burhan Danışık, Abdülkadir Hacismailoğlu, Necati Günüç, Ahmet Kale, Ahmet Uğur, Muammer Demirel, A. Ruhi Şar, Süleyman Özkafa, İbrahim Altunel, Nazım Kurban, Halil İbrahim Gültekin, İsmet Özkaya.

Konya İmam Hatip Okulu, Cumhuriyet tarihinde Türkiye’de ilk açılan yedi İmam Hatip Okulundan birisidir. Milli Eğitim Bakanlığının 13.10.1951 tarih ve 601 sayılı Müdürler Komisyonu kararı gereği orta dereceli meslek okulu olarak 29 Ekim 1951 tarihinde açılmıştır.

Okul, Çifte Merdiven Mahallesi Dr. Abdullah Salim Sokak, Meydan-ı Ahmet Camii’nin karşı-

sında bulunan ve o tarihlerde de Polis Okulu olarak bilinen iki katlı binada eğitim ve öğretime başlamıştır. İki yıl sonra da şimdiki biasına taşınmıştır.

İmam Hatip Okulunun ilk müdürü Ali Rıza Uğurlu’dur. 29.10.1951 tarihinde göreve başlamış ve 20.06.1952 tarihinde görevini bırakmıştır. Bekir Elam ise 01.04.1953 tarihinde göreve başlamış ve 24.04.1960 tarihinde de görevini bırakmıştır. Mehmet Ali Uz İmam Hatip Okulunda okuduğu yıllarda bu iki müdür görev yapmıştır.

Mehmet Ali Uz’un yetişmesinde büyük katkıları olan öğretmenlerinden bazılarının isimleri de şöyle: Haciveyiszade Musafa Kurucu, Hakkı Özçimi, Hamit Özyakut, Ali Uca, Abdullah Ulubay, Tahir Elliiki, Fatih Göktay, Ali Galip Yelkovan, Mevlüt Özer, Hakkı Maviş, Osman Oktaç, H. Fikri Yazıcıoğlu, Hüseyin Atay, Arif Etik, Mehmet Ulucan, Ahmet Hamdi Savlu, Fevzi Kılıç, Abdülmecit Ünlütürk, Mehmet Önder, Feride Bergen, Yusuf Ziya, Rezzan Bakkal, Adnan Koçbeker, Süleyman Biroğlu, Ziya Ceran. Birbirinden çok değerli ilim adamlarının pınarından su içen Mehmet Ali Uz, Konya İmam Hatip Okulunu bitirdikten sonra eğitim ve öğretimini sınırlı tutmamış, hukuk eğitimi aldıktan sonra serbest avukatlığa başlamış, uzun yıllar yazarlık ve avukatlık yaptıktan sonra avukatlık mesleğini de bırakarak kendisini ilme ve irfana vermiş, bir birinden güzel eserlere imza atmıştır.

Mehmet Ali Uz’u yetiştiren öğretmenlerine ve beraber eğitim ve öğretim gördüğü sınıf arkadaşlarına baktığımız zaman onun nasıl ve ne şekilde yetiştiğini de görmemiz mümkündür.

Şeyma IŞCIK

BİLGE DEDEM

İnandığı gibi yaşamayan, yaşadığı gibi inanmaya başlar, der Hz. Ömer. Bu sebeple hayattaki en büyük varlık insanın inandığı gibi yaşamak olsa gerek. Bu varlığı başında tac gibi gezdiren bir bilgedir M. Ali Uz Hocam, bilge dedeciğim...

Dede kelimesine taş çıkaran bir üretken beyin ve yılmayan bir ruhtur o, delikanlı duruşuyla...

Uz Hocamla ilgili söylenecek çok şey vardır; zira kendisinin zihnî ve ruhi zenginliğine vâkıf oldukça söylenecek şeylerin ardı gelecektir... Ben sadece kısa zamanda kendisini tanıyabildiğim kadarıyla sadırdan satıra birkaç şey aktaracağım.

Güleç ve mütevazı cismini tanımadan seneler önce ismini ilk babamdan duymuştum. Gayretliliğini, fedakârca verdiği desteği, ağabeyliğini...

Seneler sonra *Konya Ansiklopedisi* çalışması sebebiyle kendisini yakından tanıma fırsatım oldu, hayatım adına büyük bir kazanç sayıyorum böylesine bir kültür hazinesiyle müşerref olmayı.

Konu, Konya ve kültür ise ilk akla gelen hazine M. Ali Uz olmalıdır. Bir kültür devi olmakla birlikte, kişiliğinin UZlaştırıcı, şeffaf ve saygı uyandıran yönü *Konya Ansiklopedisi*'ni bugünlere taşıdı diye düşünüyorum, M. Ali Uz'suz bir kadro düşünemiyorum.

Türkçe savaşçısıdır Uz Hocam, yabancı kelime avcısıdır, ansiklopedi madde metinlerini incelerken bu konuda çok hassas davrandığına şahit olmuşumdur.

Bilgisini sakınan, kıskançlık gösterip paylaşmayan bir yapıdan korumuştur onu, yol gösterici kişiliği... Eğitimcilik vasfıyla da tanıdığım Uz Hocam, nerde bir genç görse hemen rehberlik edici birkaç iz mutlaka bırakır o şahsiyette.

Kimilerinin Konyalı olduğunu sakladığı bir devirde, hiçbir imaj kaygısı taşımadan konuştuğu Konya ağzıyla gerçek bir çelebidir bilge dedeciğim. Doğallığından ödün vermeden ama çelebiligi de elden bırakmadan kendisi olmayı becerebilmiş ve bu hâliyle beyni bilgi değil imaj kaygısı taşıyan çoğu kibarlık budalasına da aslında inceden bir ders veren nadir bir "Gonyalı" çelebidir o...

Her konuda taşı geddiğine koyan ibretlik bir fıkrası mutlaka bulunur bilge dedemin bereketli heybesinde. "Hocam gel hele, şu fıkrayı da dinle de öyle git garı" diyerek, büromuza gelen değerli akademisyenlerimizi kapıdan döndürüp tekrar masaya oturttuğu çok olmuştur...

Kur'an'la olan arkadaşlığı gıpta vesilesidir, Kur'an sevgisi onu Kur'an ilimleriyle dost kılmıştır. İmam-hatip nesline örneklik ve önderlik edecek Kur'an âşığı bir ruhtur Uz Hocam. Konuyla ilgili hiç unutmayacağım bir küçük anekdot var hafızamda. Yazma Eserler Kütüphanesi Müdürü ve aynı zamanda *Konya Ansiklopedisi* yayın kurulu üyesi Sayın Bekir Şahin'in küçük mahdumu bir gün Ansiklopedi büromuzu ziyarete gelmişti. Öğrendik ki küçük Veysel Emin neredeyse yarım hafız olacak kadar Kur'an'dan birçok yeri ezber imiş. Bunu duyunca M. Ali Hocam Veysel Emin'i sırtına aldı ve: "Ben seni değil Kur'an'ı sırtıma aldım" diyerek büroda bir tur attırdı küçük mahduma. Bu noktada fazla söze hacet yok sanırım...

Konya kültürüne olan vukufiyeti, insanları tanıma ve yönetmedeki denge becerisi, birleştirici ve eğitici kişiliğiyle bütün Konya'nın tanıdığı ve sevdiği bir koca çınardır M. Ali Uz...

Dualarımızdasınız saygıdeğer hocam ve dua umarız Kur'an kokan yüreğinizden...

AKADEMİK SAYFALAR VE MEHMET ALİ UZ HOCAM

Züleyha ÖNAL

Mehmet Ali Uz, Konya'nın ayaklı kütüphanesi, okuyan, araştıran, karar verip uygulayan lider kişilerden biri ve benim tanıdığım en değerli hocadır.

2004 yılında *Merhaba* gazetesi yeni bir yazar kazandı. Bu kişi, değerli insan Mehmet Ali Uz'du. Benden bir sayfa tasarımı istenmişti, "Haftalık ek olarak yayınlayacağız, adı **AKADEMİK SAYFALAR** olacak" denildi. Ben de bir sayfa tasarımı hazırladım ve sundum; beğenildi. Artık *Merhaba* gazetesi olarak her çarşamba günü *Akademik Sayfalar*'ı yayımlamaya başladık. Biz *Akademik Sayfalar*'ı yayımlamaya 4. ciltten başlamıştık, ilk üç cildi de başka bir gazete de yayımlanmıştı. 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10. cilt... Tam yedi yıldır hocamla birlikte *Akademik Sayfalar*'ı hazırlıyoruz, dile kolay... 2010 yılı 10. cildini de tamamlamamıza sayılı haftalar kaldı.

Evet, *Akademik Sayfalar*'ın siz değerli okuyucularımıza ulaşmadan önce yoğun bir koşuşturmacası vardır. Yazıların toplanması, sayfa düzeninin yapılması, kontrol için tashihten geçmesi ve baskı aşaması... Yıl-

lardır hiç bıkmadan usanmadan büyük bir özveriyle çıkan bu ekin güzel bir de tashihten geçmesi lazım. Bu görevi de yaklaşık üç yıldır değerli hocam Ali Işık yapmaktadır.

Akademik Sayfalar'ın bu kadar uzun yıllar yayımlanmasındaki en önemli sebep, emek, özveri ve kararlılıktır. Grafikerlik hayatımda birçok insanla çalıştım. Mehmet Ali Hocam, benim en rahat çalıştığım insanlardan... Hocanın pratik ve hızlı düşünmesi, kararlı olması benim çalışmamı kolaylaştıran sebeplerdir. Mehmet Ali Uz Hocam 75 yaşında ama maraton koşan bir sporcudan daha hızlı bir şekilde çalışmaktadır. Hocamın yoğun çalışması, bu koşuşturmanın arasında 10-15 dakika uğrayıp, ne durumda diye bir göz atması cana değer. Öyle anlar geldi ki âdeta zamanla yarıştık. Çünkü gazetecilikte bugünün işini yarına

bırakamazsınız, mutlaka yetiştirmek zorundasınız.

Böyle *Akademik Sayfalar* gibi uzun soluklu işler ekip işidir. Evet, *Merhaba* gazetesi ve hocalarımızla biz bir ekibiz.

Ben kendimi çok şanslı bulan insanlardanım. Birinci şansım *Merhaba* gibi ciddi bir gazetede uzun yıllar çalışmak, ikinci şansım da yine aynı gazetede *Akademik Sayfalar*'ı hazırlamak... Çünkü Mehmet Ali Uz Hocamla birlikte yaptığımız çalışmaların okurlarına kattığından daha fazlasını bana kattığına inanıyorum. Bu iddialı kaniya şöyle varıyorum. Benim öğrencilik ve iş hayatım boyunca en değerli kültürel ve tarihî bilgileri, doğru bir şekilde *Akademik Sayfalar*'la hocamdan öğrenmiş oldum. Hocayla birlikte çalışmak demek, bilgi kazanmak demek ki o da bilgisini paylaşan, sunan ve öğreten bir insan.

Mehmet Ali Uz Hocam, yıllardır benim *Akademik Sayfalar*'da yazı yazmamı istemiştir.

Ama ben bir türlü kendimi, yazı yazma konusunda yeterli bulmadım. Bana göre yazı yazmak için bilgi lazım, yazmak için okumak lazım, araştırma yapmak lazım ve en önemlisi, yazmak için kalem olmak lazım. Ben kendimi yazmak için yeterince donanımlı bulmadığımdan daha ziyade, yazının bir resim gibi, bir su gibi, kendini beğendirmesi ve aktığı olması gerektiğini düşünen bir insanım. Bu yeteneği de kendimde yete-

rince bulamadığım için hocamın isteğini yerine getiremiyorum. Ben bir resmi seyrettiririm, tasarımda düşüncemin son noktasına yaklaşabilirim ama bir yazıyı okutamıyacağımı düşünüyorum.

Bilmem bu yazımı beğenecek misiniz? Hep içimden kendime, "Züleyha, sen tasarımıyla *Akademik Sayfa*'ya katkı sağla, okuyucuya hitap et, bu da güzeldir." dedim. Bu yazı da *Akademik Sayfalar*'daki ilk yazım olacaktır.

Mehmet Ali Uz Hocam'la *Akademik Sayfalar* dışında, bir çok değerli kitaplarını hazırladık. Bunlar; *Hafız Murtaza Efendi (Saçlı Hoca, Saçlı Mirza)*, *Ankaravi Mehmet Dede*, *Ladikli Ahmet Ağa*, *Konya İmam Hatip İlk Mezunları* ve *Hacı Veyiszade Mustafa Efendi ve Ailesi*. Hocamın bu değerli çalışmalarına ben de tasarımıyla katkıda bulunduğum için onur duyuyorum.

Bence, Mehmet Ali Uz demek, bilginin yanında Konya demek... Geçmişten günümüze Konya'yı mahalle mahalle, sokak sokak araştıran, yazan ve şu anda da Konya arşivine bir hazine bırakacak esere imza atıyor. Bu eser *Konya Ansiklopedisi*'dir. Yönetim kurulu başkanı olarak birinci cildi yayımlanan ansiklopedinin, iki ve üçüncü ciltlerinin çalışmalarına yoğun bir şekilde devam ediyor.

75. yaşında hiç durmadan çalışan değerli hocama, sağlık ve huzur dileğiyle saygılarımla.

